

Voortvarend (3)

Een amusante vergissing

Je vindt niet alle dagen een uitgestorven soort op excursie, dus het FLORON-kaderkamp in Bergeijk (bij Valkenswaard) kon niet meer stuk toen Kees van Oers, Roel Douwes en ondergetekende met *Ranunculus omiophyllus*, de Drijvende waterranonkel aankwamen. Kijk maar naar de kenmerken: alléén maar drijvende bladen, bladslippen smaller aan de voet dan aan de top, kroonbladen flink groot, en ... één eerdere vondst, 90 jaar geleden: 'in een sloot bij Valkenswaard'! Met alle beschikbare determinatie-werken (zelfs Flora Europaea had Joep Spronk meegebracht) liep de determinatie rechtstreeks naar *R. omiophyllus*.

Maar hij was het dus niet, zoals direct bleek toen we 'thuis' op het Rijksherbarium collecties van die soort tevoorschijn haalden ter vergelijking met het nieuwe materiaal. Het was zonneklaar materiaal van de Witte waterranonkel, *R. ololeucos*. Oók een leuke vondst, daar niet van, maar toch.

Wat bracht het onderzoek van het RH-materiaal verder aan het licht?

1. *R. ololeucos* blijkt heel vaak alleen maar drijvende bladen te bezitten (ook al wordt dat in geen enkele flora vermeld).
2. *R. omiophyllus* is niet meer dan een standplaatsvorm van de Klimopwaterranonkel, *R. hederaceus*, met wat grotere bladen en wat grotere bloemen dan de typische vorm.
3. *R. omiophyllus* is geen soort, dus ook geen 'verdwenen soort'.
4. En van *R. ololeucos* tenslotte kunnen we vaststellen dat het de enige Europese waterranonkel-soort is, waarbij de kroonbladen óók aan de voet wit zijn; bij alle andere geel.

De moraal van dit verhaal is natuurlijk: vertrouw ook een flora-schrijver niet op zijn woord; verzamel (met mate) en vergelijk. Maar de pret van de vergissing was er niet minder om!

Ruud van der Meijden